
Teoria política

PID_00235903

Ana Sofía Cardenal Izquierdo
Albert Batlle Rubio

Material docent de la UOC

Ana Sofia Cardenal Izquierdo

Doctora en Ciència Política per la Universitat Autònoma de Barcelona i professora a la UOC.

Albert Batlle Rubio

Doctor en Ciència Política per la Universitat Autònoma de Barcelona i professor a la UOC.

La revisió d'aquest material docent ha estat coordinada pel professor: Albert Batlle Rubio (2016)

Quarta edició: setembre 2016

© Ana Sofia Cardenal Izquierdo, Albert Batlle Rubio

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2016

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

L'assignatura de *Teoria política* que a continuació es presenta pretén ser una introducció a l'enfocament econòmic aplicat a la ciència política. Aquesta és una perspectiva metodològica que, a partir dels anys seixanta, ha influït de manera molt notable en el desenvolupament científic de la disciplina: a partir de l'aplicació d'uns supòsits axiomàtics intuïtivament comprensibles que tradicionalment han fonamentat la ciència econòmica, l'enfocament econòmic aplicat als fenòmens polítics ha possibilitat la construcció de models formals que en bona mesura permeten analitzar i explicar els processos polítics reals. Malgrat que tradicionalment ha estat possible relacionar el títol de "teoria política" amb un component normatiu que precisament identificava aquest camp concret de la ciència política, en el nostre cas aquesta associació no és pertinent atesa la perspectiva amb què es pretén desenvolupar l'assignatura: la nostra "teoria política" no constituirà un corpus organitzat que fixarà proposicions sobre com hauria de ser el món, sobre quina és la millor forma d'organització política existent sinó que, al contrari, partint d'uns supòsits sobre com és realment el món, es construiran un conjunt de proposicions teoricodeдукtives amb la pretensió d'explicar el seu funcionament real, deixant de banda qualsevol consideració de caràcter valoratiu sobre els resultats polítics que se'n derivin.

El primer i segon mòduls ofereixen amb detall una explicació de l'origen i les característiques fonamentals de la perspectiva econòmica aplicada a la ciència política, i també de les eines metodològiques que tradicionalment han estat utilitzades per aquest enfocament metodològic. Els mòduls següents centren la seva atenció en diversos temes que, sense esgotar les possibilitats d'aplicació de l'enfocament, constitueixen arguments centrals en qualsevol procés polític: en aquest sentit, s'analitzaran les possibilitats per a la cooperació individual, l'estructura de l'acció col·lectiva, les possibilitats per a eleccions de caràcter col·lectiu mitjançant diferents sistemes de votació i el disseny de les institucions polítiques.

Objectius

Els objectius de l'assignatura s'especifiquen a cada mòdul i aquells són els que l'estudiant ha d'assolir en el transcurs d'aquesta. A cada un dels mòduls, doncs, trobareu els materials didàctics necessaris per al seguiment de la matèria. Amb tot, és possible referir un conjunt d'objectius que d'alguna manera esdevenen objectius transversals de l'assignatura. Aquests són els següents:

1. Conèixer l'enfocament econòmic aplicat a la ciència política.
2. Aprofundir en la construcció i l'ús de models analítics.
3. Saber identificar els elements més rellevants del model de l'elecció racional.
4. Definir el problema de la no-cooperació individual.
5. Comprendre les dificultats lògiques de la presa de decisions de caràcter col·lectiu.
6. Conèixer diferents sistemes de votació.
7. Utilitzar les dimensions espacials per a l'anàlisi dels processos polítics.
8. Aprofundir en el paper de les institucions polítiques com a generadores d'equilibris polítics.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Introducció a l'enfocament econòmic aplicat a la ciència política

Ana Sofía Cardenal Izquierdo

1. Els orígens de l'enfocament econòmic

Mòdul didàctic 2

El model de l'elecció racional

Ana Sofía Cardenal Izquierdo

1. Els models
2. El model de l'elecció racional

Mòdul didàctic 3

La cooperació, l'acció col·lectiva i els recursos comuns

Ana Sofía Cardenal Izquierdo

1. La cooperació
2. L'acció col·lectiva
3. Conclusions

Mòdul didàctic 4

L'elecció social

Albert Batlle Rubio

1. La paradoxa del vot
2. El teorema d'Arrow
3. Sistemes d'elecció alternatius al sistema majoritari
4. Els models espacials
5. La manipulació política

Mòdul didàctic 5

Les institucions polítiques

Albert Batlle Rubio

1. El concepte d'institució política
2. El legislatiu
3. L'executiu

Bibliografía

Arrow, K. (1951). *Social Choice and Individual Values* (ed. revisada, 1963). New Haven: Yale University Press (trad. cast. de 1974, a Madrid: Instituto de Estudios fiscales i de 1994, a Barcelona: Planeta-De Agostini).

Axelrod, R. (1984). *The Evolution of Cooperation*. Nova York: Basic Books (trad. cast.: *La evolución de la cooperación*. Madrid: Alianza Editorial, 1984).

Buchanan, J.M.; Tullock, G. (1993). *El cálculo del consenso*. Madrid: Planeta (ed. orig. de 1962 a Ann Arbor: University of Michigan Press).

Downs, A. (1957). *An Economic Theory of Democracy*. Nova York: Harper (trad. cast. de 1973 a Madrid: Aguilar).

Laver, M.; Schofield, N. (1991). *Multiparty Government: The Politics of Coalition in Europe*. Oxford: Oxford University Press.

Olson, M. (1965). *The logic of Collective Action*. Cambridge: Harvard University Press.

Riker, W.H. (1982). *Liberalism against Populism*. San Francisco: Freeman.

Riker, W.H. (1990). "The Model of Rational Choice". A: J. Alt; K. Shepsle (ed.). *Perspectives on Positive Political Economy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Shepsle, K.A.; Bonchek, M.S. (1997). *Analyzing Politics. Rationallity, Behaviour and Institutions*. Londres: W.W. Norton & Company.